

Tilburg University

Invoerrechten en prijs

Kaag, H.A.

Published in:
Maandschrift Economie

Publication date:
1936

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Kaag, H. A. (1936). Invoerrechten en prijs. *Maandschrift Economie*, 1(5), 241-245.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Invoerrechten en Prijs

door

Prof. H. A. KAAG

De ontwikkeling welke de economische wetenschap, vooral sedert de zeventiger jaren van de vorige eeuw heeft doorgemaakt, heeft merkwaardig weinig invloed gehad op de theorieën van den internationalen handel. Wanneer men de verschillende argumenten vóór en tegen protectie en de beschouwingen over den invloed van het ingrijpen in het internationaal verkeer leest, dan wordt men geheel en al verplaatst in de gedachtengang der klassieken. Dit geldt met name ook van de beschouwingen en meeningen over den invloed welke bij de heffing van invoerrechten wordt uitgeoefend op het binnenlandsch prijspeil. Bijna steeds neemt men daarbij met Smith en Ricardo als axioma aan, dat het binnenlandsch prijspeil met het invoerrecht wordt verhoogd.

Het blijkt zelfs, dat de belangrijke bijdrage, welke J. St. Mill juist op dit gebied heeft geleverd, niet alleen op de publieke opinie practisch geen invloed heeft uitgeoefend, doch ook in de vak-literatuur op enkele uitzonderingen na bijna geen sporen heeft achtergelaten. Toch is J. St. Mill niet alleen de eerste geweest, die in zijn theorie van de International Values de grondbeginselen van de klassieken omtrent de internationale arbeidsverdeeling heeft aangetast, maar is hij ook, merkwaardiger wijze, practisch de eenige gebleven, die aan het behoefte-element in den leer betreffende de internationale prijzen de plaats heeft gegeven, die het toekomt.

In vele opzichten heeft Mill hier in betrekking tot het internationaal ruilverkeer vooruit gegrepen op de moderne waardeleer.

Mill is ook een van de eersten geweest, die op grond daarvan tot de conclusie kwam, dat invoerrechten niet persé door den binnenlandschen consument en uitvoerrechten niet persé door het buitenland werden gedragen.

Zoo schrijft hij opblz. 425 van zijn „*Political Economy*”:

„Taxes on foreign trade are of two kinds—taxes on imports, and on exports. On the first aspect of the matter it would seem that both these taxes are paid by the consumers of the commodity; that taxes on exports consequently fall entirely on foreigners, taxes on imports wholly on the home consumer. The true state of the case, however, is much more complicated.”

Onder de moderne theoretici behoort de Franschman Nogaro tot de weinigen, die een poging hebben gedaan om op grond van den nieuwen waarde- en prijsleer, het effect van invoerrechten op prijzen na te gaan.

Waar deze kwestie met de aankondiging van de regering, dat zij overweegt waar mogelijk contingenteringen door invoerrechten te vervangen aan actualiteit wint, schijnen eenige beschouwingen over ‘dit vraagstuk op zijn plaats.

Dat de klassieken, uitgaande van het principe, dat de kosten de prijs bepalen, tot de conclusie moesten komen, dat bij een heffing van een invoerrecht, de prijs met het invoerrecht werd verhoogd, is begrijpelijk. De moderne waarde- en prijsleer laat een zoo eenvoudige conclusie niet toe, waar juist hier de kosten (prijzen der productiemiddelen) in hooge mate afhankelijk worden gesteld van vraag- en consumptieverhoudingen, zich uitende op de markt.

Inderdaad blijkt dat de invloed van een invoerrecht op den prijs in een bepaald land in hooge mate afhankelijk is van de samenstelling van de vraag in het eigen land en daarbuiten en van de voorwaarden van het aanbod in binnen- en buitenland.

Er zijn inderdaad gevallen, waar het invoerrecht geheel en al door het buitenland wordt gedragen. Dit doet zich o.a. voor wanneer het aanbod een gegeven grootheid is en als afzetgebied alleen in aanmerking komt het land, dat de invoerrechten heft. In dit geval toch wordt de prijs bepaald door de vraagkurve in het betreffende consumptieland en het aanbod in dat land. Waar noch de vraagkurve noch het aanbod door het invoerrecht veranderen, zal de prijs in het consumptieland onveranderd blijven.

terwijl de producent in het buitenland netto slechts ontvangt de aanvankelijke prijs verminderd met het invoerrecht.

Dit uiterste geval wordt benaderd indien in de totale productiekosten de vaste kosten overwegend en het land dat invoerrecht heft een domineerende plaats als afzetgebied inneemt. Zoo zal wanneer Engeland een invoerrecht op Westlandsche tomaten heft, dat invoerrecht niet grootendeels door den Engelschen consument doch door den Westlandschen tuinder worden gedragen. Indien daarentegen Nederland een invoerrecht op graan heft, zal dit invoerrecht bijna geheel door den Nederlandschen consument worden gedragen, daar Nederland als afzetgebied voor granen in het totale wereldverkeer een zeer ondergeschikte rol speelt.

Een ander uiterste waarbij het invoerrecht geheel door de binnenlandsche consumenten wordt gedragen, is aanwezig indien het betreffende artikel waarop het invoerrecht wordt geheven in het eigen land niet kan worden voortgebracht, terwijl in het buitenland de kosten uitsluitend bestaan uit variabele kosten.

Vóór de instelling van het invoerrecht zal de prijs in het buitenland dan gelijk zijn aan bedoelde variabele kosten plus de kosten van vervoer en een normale winstmarge. Na de heffing van het invoerrecht zal het aanbod van de buitenlandsche producenten geheel ophouden tot dat de prijs in het invoerrekkende land is gestegen met dat invoerrecht. Voordien maakt hij toch netto zijn variabele kosten nog niet goed en is het hem voordeeliger de productie te verminderen en de export te staken.

Waar ook een hogere prijs geen aanbod van de zijde van de binnenlandsche industrie in het leven roept, zal slechts bij den ouden prijs verhoogd met het invoerrecht aan een aanwezige vraag kunnen worden voldaan. Van de elasticiteit van de vraagkurve zal afhangen in welke mate het verbruik bij dien hooger prijs zal worden verminderd en de import zal afnemen.

Indien ook in het binnenland het betreffende artikel, zij het ook met hogere variabele kosten, kan worden geproduceerd, zal de prijs niet stijgen met het invoerrecht,

doch met het verschil tusschen de kosten in het binnen- en het buitenland (indien dit althans geringer is dan het invoerrecht). In dit geval zal de invoer echter geheel ophouden.

Het meest normale geval onder de huidige omstandigheden, vooral wanneer het gaat om industriële producten is dat, waarbij de productiekosten zoowel in het binnen- als in het buitenland voor een belangrijk deel bestaan uit vaste kosten en daarnaast uit variabele kosten. Indien de betreffende buitenlandsche onderneming dan niet op volle capaciteit werkt is het voor haar steeds nog voordeelig naar het buitenland te exporteeren, indien zij slechts nog iets meer dan netto de variabele kosten goed maakt.

De consequenties daarvan worden in Nederland mooi geïllustreerd door de gevolgen van het invoerrecht op zinkwit en lithophone, dat het vorige jaar op grond van de wet betreffende de heffing van invoerrechten op korten termijn werd ingesteld.

Dit invoerrecht leidde niet tot een noemenswaardige vermindering van den import uit het belangrijkste importeerende land, n.l. België. De betreffende industrie werkte daar niet op volle capaciteit en het was voor haar voordeeliger de export naar Nederland voort te zetten zoolang zij nog iets meer dan de variabele kosten goedmaakte. Zij verlaagde daarom haar prijzen met een bedrag gelijk aan het invoerrecht. Het invoerrecht werd daardoor niet gedragen door de binnenlandsche consumenten, doch door de buitenlandsche producenten.

De Engelsche industrie, die practisch op volle capaciteit werkte, was daarentegen niet bereid het invoerrecht te dragen en zag daardoor haar invoer naar Nederland belangrijk verminderen. In het geheel bezien kan men echter constateeren, dat het invoerrecht op zinkwit niet heeft geleid tot de prijsstijging in Nederland, integendeel, de prijsdaling zette zich voort en het invoerrecht werd gedragen door de buitenlanders die de export naar Nederland voortzetten.

Merkwaardig is, dat onze Tariefwet van de gedachte uitgaat, dat degene die het invoerrecht betaalt, dat in-

voerrecht ook draagt en in verband daarmede voorziet in de restitutie van het betaalde invoerrecht bij export hetzij in ongewijzigden, hetzij in verwerkten vorm. Deze voorziening heeft in het geval van het invoerrecht op zinkwit in Nederland practisch geleid tot het geven van een exportpremie aan de verwerkende industrie, met name de verfstofindustrie, via de schatkist bekostigd door de buitenlandsche producenten van zinkwit en lithophone.

De verwerkende industrie had n.l. het invoerrecht wel betaald, doch niet gedragen en kreeg desniettegenstaande restitutie.

Een minder aangename consequentie was wel, dat de verwerkende industrie voor zoover het ging om producten, die bestemd waren voor uitvoer bij gelijke offerteprijs van den Nederlandschen en den buitenlandschen producent de voorkeur moest geven aan het buitenlandsch product. Immers alleen in het laatste geval kon hij aanspraak maken op bovengenoemde exportpremie.

Waarschijnlijk heeft men bij het opnemen van het restitutierecht in de tariefwet deze consequentie niet voorzien. Toch verdient zij bijzondere aandacht, daar zij het beschermende effect van een in te stellen invoerrecht geheel en al illusoir kan maken.

Wij hopen met bovenstaande beschouwingen, waarin wij slechts een greep deden uit de talrijke gevallen welke zich kunnen voordoen, te hebben aangetoond, dat generaliseering op dit gebied ongeoorloofd is en dat van concrete omstandigheden afhangt, wat de invloed van invoerrechten op prijzen zal zijn en tevens in welke mate zij een beschermend karakter zullen hebben.